

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

навчального проектування інтер'єрів полягає на реалізації двох етапів. Перший – це дослідження теоретичних підстав та передпроектний аналіз, що базується на самоідентифікації та усвідомленні власних потреб стосовно житлового простору, реалізація якого відбувається наступним чином:

- виконання ескізу приватного приміщення студента або його частини;
- аналіз приміщення методом семантичного диференціалу з перерахованими характеристиками та аналіз характеристик з точки зору індивідуального сприйняття з метою визначення омріяного простору;
- ознайомлення студентів з ідеєю метапрограм в проектуванні інтер'єру, аналіз індивідуального приміщення студента з точки зору наявних метапрограм;
- ознайомлення студентів з типами темпераментів та сенсорними типами;
- аналіз гіпотези про відповідність різним психотипам цільово облаштованих житлових просторів.

Другий етап – це проектування житлового інтер'єру, що базується на п'яти метапрограмах.

Аналіз обох проектних етапів вказує на те, що для різних психотипів користувачів необхідні відмінні підходи до проектування приватного простору. Так для користувача сангвініка важливим є збереження візуальної цілісності і свободи простору. Користувач меланхолік акцентує поділ простору на менші приватні зони, які дають йому відчуття безпеки. Користувач холерик забезпечує собі можливість одночасного використання різних форм трансформації. Користувач флегматик цінує можливість укриття у своєму приватному просторі.

Висновок: метод цільового проектування інтер'єру, що базується на передпроектному аналізі з ідентифікацією різних метапрограм, дає можливість визначити, яка з них є ведучою, виконати просторово-пластичний проект інтер'єру відповідно до психотипу користувача.

ПЕЙЗАЖНА СКЛАДОВА У ФОРМУВАННІ ОДЕСЬКОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ

Кабаченко В. П.

Університет Ушинського, Україна

Потужним чинником формування одеського мистецького середовища поряд з тривалою в часі культурною традицією і наявністю власного навчального закладу є пейзажна складова. Художник народжується в пейзажі, знаходить свою стежку, яка виводить на шлях – живе і творить у широкому географічному, історичному, культурному полі – що безперечно має вплив, відбивається на його творчості, водночас власною працею вносить зміни, створює нову естетичну якість довкілля, його нове розуміння.

Звивиста стежка передовсім ставить вимогою довіру до себе, а ще – ясне усвідомлення кінцевої мети, пункту призначення. Всі дороги, – за прислів'ям часів Великого переселення народів, ведуть до Риму... «Куди не йду – веде цей битий шлях / З варяг у греки, з греків у варяги. / Де соняхи чорніють у полях / І де сліди поразок і відваги...» – відгукується у своїй книзі поезій «Скрипка з того берега» відомий український поет Дмитро Кремінь. У часовому вимірі втоптана стежка стає історичним шляхом. Випадкових доріг не буває, кожна з них створювалася багатьма поколіннями й віками, день у день – їх вгадували, їх згадували, їм довіряли, – вони запрошували до подорожі. Кожна дорога крім географічних координат має генетичну пам'ять та починається зі стежини – подорожуючи завжди повертаєшся, принаймні – подумки.

Ми не дивуємося тому, що на півночі росте карельська береза, а на півдні – акація, що різняться скандинавське і балканське мистецтво. Своєрідність природного довкілля формує відчуття простору – сприйняття кольору – розуміння форми, накладає на творчість художника певний відбиток. Візуальний ряд формує основні параметри світосприйняття, відчуття і осмислення простору, а згодом і вектор творчих зусиль майбутнього мистця, його належність до традиції. Відповідно, сенс творчої праці у пошуках гармонії з оточуючим світом – органічність спадку і новацій, художню якість доробку визначають наступні покоління митців, визначає час.

Сенс пленерної праці художника у передачі безпосередніх вражень, якомога точної фіксації натурального мотиву – якщо не робити точно, не варто робити взагалі. Але мова йде не лише про перше враження від міського мотиву чи фотографічну точність передачі краєвидів, архітектурних пам'яток, особливостей побуту сьогодення. Натурні мотиви викликають асоціації, будять уяву, напівзабуті спогади про місцевість, що живе своїм життям, має власну біографію, змінюється в часі – щось набуває, щось втрачає. Коли ми говоримо про давні враження, ба навіть вчорашні, насправді мова йде трохи про інше – про реконструкцію минулого відчуття, тогочасних уявлень, адже безпосередні враження – вони вже в минулому. Пейзаж існує немов у двох вимірах: є цілком реальним і уявним водночас. Враження від реального натурального мотиву прокує реконструкцію

колишніх вражень, мобілізують фаховий досвід. Це у повній мірі стосується як праці художника, так і сприйняття твору глядачем – вчора, сьогодні, завтра. Звісно, у парі «минуле» і «майбутнє» немає місця для поняття «ця мить» – миттєвість промайнула і вже стала минулим. Проте – з таким твердженням можна й не погоджуватися, заперечувати його з олівцем у руці – ланка «ця мить», що містить минуле і майбутнє одночасно буде зафіксована, лишиться на папері.

Звичайно, не тільки пейзажна складова впливає на формування художника, існують не менш важливі чинники, як от загальна і фахова освіта, сучасні потреби суспільства у тому чи іншому виді мистецтва, світоглядні уявлення та естетичні уподобання шанувальників, тощо. Але, щодо порядку формування: народження і усвідомлення себе в пейзажі хронологічно передують навчанню, вихованню, еволюції естетських уподобань та світоглядних міркувань – усьому подальшому розвитку. Окрім того, зміни у пейзажі навіть протягом життя одного покоління призводять до того, що вже наступне покоління бачить краєвиди, що відчутно різняться від того, що бачили попередники навіть у межах однієї місцевості. А ще – саме жанр пейзажу є об'єктом творчості багатьох митців, що й підтверджують експозиції мистецьких вернісажів.

На загал, це також стосується взаємин міста і його мистецької громади в цілому, адже зв'язки, впливи, належність до традиції випливають вже з самого визначення колективної творчої праці, дорога – явище громадське. Актуальність пейзажної тематики для одеської мистецької школи була і є незаперечною від часів її заснування. Протягом своєї понад столітньої історії школа зазнавала впливів розмаїтих мистецьких течій, стилістичних віянь, досягнень окремих творчих особистостей – авторитет засновників лишається високим й нині. Отже, пейзаж формує художника – художник формує пейзаж.

За способом мислення, формою контактів із світом навколишнім, за тим відбитком, що накладає на особистість професійна діяльність, художники – люди не говірки, основний потік енергії спрямовується ними в русло образотворчості, візуалізації світу внутрішнього. Безумовно, внутрішній світ художника найповніше характеризується його творами, але й живе спілкування дозволяє доповнити та оперативніше відстежити зміни у свідомості безпосередніх учасників мистецького процесу, відчути особливості у сприйнятті творчого доробку художників минулого і сьогодення – пейзаж української образотворчості формується на наших очах.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ПІДГОТОВКИ АРХІТЕКТОРІВ

Кайдановська О.О.

Інститут архітектури,

Національного університету «Львівська політехніка», Україна

Вивчення генези образотворчої підготовки архітекторів у контексті сучасності дало підстави для виокремлення незаперечних освітніх здобутків: персоніфікований характер навчання у співтворчості майстра та учня, синкретичність архітектурної діяльності, синтез навчання та будівельної практики у традиційній підготовці; наукові принципи засвоєння класичних традицій мистецтва, комплексне опанування теоретичних і практичних дисциплін, досягнення високого рівня графічної майстерності в академічній художній освіті; досвід виховання творчих рис архітекторів засобами мистецтва у різноманітних методичних підходах та експериментах, акцентоване пізнання граматики формотворення в евристичному, пошуковому навчанні мистецтва у модерністський період; чітка організаційна структура та стадійність сучасної мистецької освіти, яка має значний потенціал у розв'язанні соціальних, естетичних завдань архітектури.

У процесі аналізу теорії та практики образотворчої підготовки архітекторів у історичній ретроспективі виокремлено такі основні етапи історичного поступу: професійно-виробничий (цеховий) етап цілісного набуття професійних знань будівничого у безпосередній практичній роботі майстерні або цеху; професійно-ідентифікувальний (класичний) етап встановлення наукових основ академічної художньої освіти та раціональності методів навчального архітектурного проектування; професійно-систематизувальний (модерністський) етап докорінного оновлення освітніх поглядів у взаємодії наукового та художнього потенціалів архітектурної творчості; професійно-мультиваріативний (постмодерністський) етап активного розвитку полівалентного виховання готовності студентів до фахової творчості в інтернаціональному та регіональному вимірах. Традиційним шляхом в архітектурній освіті кількох століть було набуття професійної майстерності за переважанням інженерної науки, що лише згодом коригувалося за художніми якостями. Революційним переворотом стала зміна культурно-естетичних засад архітектурної професії на початку ХХ століття, що піднесло вагомість художньо-композиційних аспектів.